

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep.
0030 Oslo

Deres ref:

Vår ref: CS010713

Dato: 1. juli 2013

HØRINGSSVAR – KULTURUTREDNINGEN 2014

”Vi bygger den kulturelle grunnmuren”

Norsk musikkråd er et samarbeidsnettverk og en interesseorganisasjon for musikklivet i Norge. Vi har 34 musikkorganisasjoner som medlemmer og fylkesmusikkråd i alle fylker. Vi har om lag 200 lokale musikkråd med i vår paraplyorganisasjon. Vi representerer alle musikkgenrer og favner i all hovedsak det frivillige musikkfeltet, men har også medlemmer som representerer det profesjonelle musikklivet.

Musikkrådet arbeider i tråd med et verdigrunnlag og en formålsbestemmelse, og skal bidra til at alle skal ha mulighet til å utøve og oppleve musikk, delta i musikkopplæring for utvikling av egne ferdigheter, for rikere opplevelser, for personlig vekst og for økt livskvalitet.

Musikkrådet forvalter flere statlige tilskuddsordninger på vegne av Kulturdepartementet; Frifond organisasjon, Frifond musikk, tilskudd til landsomfattende musikkorganisasjoner og KOMP.

Norsk musikkråd vedtok sammen med Musikkens studieforbund en felles resolusjon som en kortfattet tilbakemelding på Kulturutredningen 2014, bak resolusjonen står hhv 34 og 27 landsomfattende musikkorganisasjoner. Resolusjonen følger vedlagt.

* * *

Norsk musikkråd slutter seg til de gode intensjonene og gode forslag og beskrivelser i Enger-utvalgets grundige rapport som ble overrakt kulturministeren den 4. mars 2013. Innledningsvis vil vi understreke at vi er spesielt tilfredse med utvalgets drøftinger rundt ”den kulturelle grunnmuren”, behovet for et lokalt kulturløft og at det lokale kulturlivet trenger egnede rom for øving og fremføring.

Det er nå viktig at Kulturutredningen 2014 legges til grunn for en stortingsmelding om fremtidig kulturpolitikk, hvor eierskapet til det lokale kulturløftet plasseres. Musikkrådet vil berømme utvalget for en åpen og lyttende prosess, hvor alle kulturorganisasjonene har blitt tatt med på råd og hvor vi også kan spore flere av organisasjonenes innspill.

Norsk musikkråd har bla Kulturloven av 2007 som utgangspunkt for vårt arbeid, men ser at loven i varierende grad er kjent og forankret i kommuner og fylker. Kulturloven slår fast at

stat, fylker og kommuner har ansvar for å sørge for at alle får tilgang til å oppleve eller utøve kultur. Vi ønsker at det utarbeides en nasjonal kulturpolitikk som sikrer god samhandling innenfor kulturområdet mellom alle forvaltningsnivåene, for på den måten sikre forankring av loven og dens intensjon samt å sikre et lokalt kulturløft i hele landet.

* * *

Kulturorganisasjonene

Kulturorganisasjonene har viktige samfunnsoppdrag og er således fundamenteringen av den kulturelle grunnmuren. Musikkorganisasjonene innehar betydelig kompetanse hva gjelder aktivitet, organisering, demokrati og deltagelse, kursvirksomhet, genrespesifikk kompetanse og betydelig faglig musikkkompetanse.

Kulturorganisasjonene er viktige for å sikre utvikling, kompetanseheving og rekruttering av deltagere og publikummere til kulturlivet. I den offentlige debatten blir kulturskolene og frivilligsentralene trukket frem som den kulturelle grunnmuren. Vi understreker at kulturorganisasjonene spiller en sentral rolle i det lokale, regionale og nasjonale kulturutviklingsarbeidet, og kulturorganisasjonene representerer alle kulturuttrykk og genre. Kulturorganisasjonene er viktige samarbeidspartnere for kommuner og profesjonelle aktører innenfor kulturfeltet. Kulturorganisasjonenes betydning må anerkjennes i større grad.

Kulturbegrepet og 1 % til kulturformål

Norsk musikkråd støtter intensjonen i Enger-utvalgets avgrensning av kulturbegrepet, hvor man tar avstand fra det utvidede kulturbegrepet og nå definerer idrett klart ut av kulturbegrepet. Musikkrådet er noe usikker på om begrepet "ytringskultur" er presist nok, men mener allikevel at det er et skritt i riktig retning i å treffe den kulturaktiviteten som representerer en kunstform og som understreker betydningen av frivillige kulturorganisasjoner i denne sammenheng.

Det har vært et behov for opprydning av hva som menes med kultur, noe Musikkrådet har erfart bla gjennom vår forvaltning av Frifond-ordningen. Norsk musikkråd er fornøyd med målet om at 1 % av statsbudsjettet skal gå til kulturformål. Musikkrådet er imidlertid av den oppfatning at Enger-utvalgets kulturbegrep må ligge til grunn for hva man definerer inn i 1 %-målet. Musikkrådet mener at midler til idrett og frivillige humanitære organisasjoner ikke er eller skal være en del av kulturløftet og således 1 %-målet. Videre mener vi at kun den momskompensasjonen som går til kulturformål skal regnes inn i 1 %, det betyr at momskompensasjon til idrett og humanitære frivillige organisasjoner ikke skal medregnes. Musikkrådet understreker at vi er tilfreds med momskompensasjonsordningen, men mener at det må foretas en avgrensning av hva som skal regnes inn i 1 %-målet.

Musikkrådet er av den oppfatning at en konsekvens av Enger-utvalgets avgrensning vil være at tilskudd til kulturformål, etter ny definisjon, synliggjøres i budsjettfremlegg og rapporteringer fra alle forvaltningsnivåer. I dag er tilskudd til kulturformål ofte lagt sammen med tilskudd til idrett og humanitære frivillige organisasjoner.

Den kulturelle grunnmuren

Norsk musikkråd mener at den kulturelle grunnmuren må bygges gjennom:

- egnede kulturarenaer til det lokale musikklivet
- et lokalt kulturløft
- nye og forenklede tilskuddsordninger for det lokale musikklivet
- styrking av studieforbundene gjennom bedre økonomiske rammer

Egnede kulturarenaer

Norsk musikkråd har, sammen med Musikkens studieforbund, i mange år arbeidet for at det lokale musikklivet skal få tilpassede lokaler til opplæring, øving og fremføring. Dette er gjort bla gjennom akustikkmålinger, samarbeid med Standard Norge om utvikling av nasjonale standarder for akustikk i musikklokaler, kartlegging av lokale øverom. Målet med prosjektet er at om fem år skal det lokale musikk- og kulturlivet ha egnede rom for opplæring, øving og formidling. Det er også et mål at alle kommuner innen fem år skal ha kartlagt kvaliteten og behovet for kulturlokaler i sin kommune og vedtatt en strategi for kulturarenaene som er forankret i kommuneplanen.

- Vi **vet** at gode spillerom gir økt spilleglede, høyere kvalitet og et mer blomstrende kulturliv.
- Vi **vet** at økt spilleglede og kulturdeltagelse gir bedre trivsel og folkehelse

Vår erfaring er at en slik tilpassing svært ofte kan gjøres ved enkle grep.

Musikkrådet mener at egnede lokaler til kulturformål bør presiseres i Plan- og bygningslovgivningen, på denne måten vil vi sikre at egnede øverom blir hensyntatt allerede i planprosessen.

Norsk musikkråd mener at det må være det lokale behovet for arenaer som bestemmer hvorvidt det skal bygges idrettsanlegg eller kulturarenaer. Derfor må finansieringsmodellen for kulturanlegg bli tilsvarende den idretten har for sine bygg og anlegg.

Lokalt kulturløft

Kulturutredningen sier at nasjonale mål for kulturpolitikken bør være demokrati, rettferdighet og mangfold. De frivillige kulturorganisasjonene representerer nettopp disse tre verdiene og er sentrale byggesteiner i den lokale kulturelle grunnmuren

Musikklivet og studieforbundene fyller grunnmuren og de lokale kulturarenaene med gode kulturaktiviteter og kompetanse av høy kvalitet.

For å få til et godt samspill mellom frivillige kulturaktører og kommunene må kommunene styrkes med kulturfaglig tilretteleggerkompetanse. Dette vil være et viktig bidrag for å sikre det lokale kulturlivet gode utviklingsmuligheter og bidra til gode og aktive lokalsamfunn.

Musikkrådet mener at det må legges til rette for at det lokale musikklivet får gode rammebetingelser og egnede kulturarenaer for opplæring, øving og fremføring.

Tilskuddsordninger

Norsk musikkråd støtter Kulturutredningen 2014 i vektlegging av Frifond og at det må utvikles nye ordninger som stimulerer direkte lokalt. I tillegg er vi opptatt av forenkling av tilskuddsordningene for musikkorganisasjonene og deres lokale lag. Tilskuddsordningene til det frivillige musikklivet bør økes og samles hos færrest mulig forvaltere.

De frivillige kulturorganisasjonene er avhengig av faste driftstilskudd for å kunne utøve sitt samfunnsoppdrag. Driftstilskuddene til musikkorganisasjonene har mer eller mindre stått stille de siste årene. For å sikre organisasjonenes aktiviteter og utviklingsarbeid, mener Musikkrådet at driftstilskuddet til musikkorganisasjonene bør økes betraktelig i årene som kommer.

Prosjekttilskudd, som for eksempel KOMP, er en viktig tilskuddsordning som stimulerer lokalt kompetansearbeid. Denne bør videreutvikles til å gjelde alle musikkuttrykk og økes betydelig.

Voksenopplæring i studieforbund

Voksenopplæringslov av 2010 anerkjenner studieforbundene som viktige bidragsyttere til samfunnet på områder som demokratibygging, livskvalitet, inkludering og mangfold, kompetanseutvikling og deltakelse i kulturlivet. Samtidig er realnivået på bevilgningene til voksenopplæring i studieforbund nær halvert siden år 2000.

Voksenopplæringsmidlene er det mest sentrale virkemidlet for å bygge kvalitet i frivillige kulturorganisasjoner og stimulere til personlig utvikling hos den enkelte kulturutøver i lokalsamfunnet.

Midlene til voksenopplæring i studieforbund må dobles for å dekke opplæringsbehovet i det frivillige kulturlivet og gi studieforbundene en mulighet til å følge opp samfunnsoppdraget i den nye voksenopplæringsloven på en meningsfylt måte.

* * *

Norsk musikkråd viser for øvrig til høringsinnspill fra bla Norsk kulturforum, UNOF, Virke, Norsk teaterråd, Studieforbundet kultur og tradisjon og Folkeakademienes Landsforbund

Med vennlig hilsen

Norsk musikkråd

Halvard Kausland
styreleder

Magnar Bergo
daglig leder